

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitością na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 2 zł. 48 kr., na pocztamtach lwowskim 5 zł. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zł. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Do datku do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku placę od wiersza w półkolonce (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery placę ale wedle tego ile na swyczejny druk obrachowane miejsce są. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 8.

19. stycznia 1843.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa.

Z Wiednia.

Wiadomości zagraniczne: Państwo La Plata.

Portugalija: Oszczędzenia w wydatkach publicznych.

Hiszpanija: Przełożenie deputacji barcelońskiej.

Anglija: O ciele od zboża.

Francyja: Król zagał izby. — Oświadczenie pana Teste. — *Journal des Debats* o mowach Nowego Roku. — Obecny stan stronnictw politycznych. — Wiadomości z Algieru.

Prusy.

Wołoszczyzna.

Turcyja.

Nowiny.

Przegląd czynności narodowego banku austriackiego, w roku 1842 odbytych.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Dnia 29. b. m. stycznia dany będzie pod zarządem Wydziału Dam Towarzystwa Dobroczynności świąteczny bal w sali dawniej reutowej miejskiej.

Biletów dostanie w księgarni p. Franciszka Pillera i w innych miejscach, które afiszami ogłoszone będą.

— Z Wiednia. —

Jego C. K. Mość najwyższemu postanowieniem z d. 17. grudnia z. r. raczył galicyjskiemu właścicielowi dóbr i Wice-Strażnikowi srebro koronnych, Józefowi Gorayskiemu najtęskawiej pozwolić nosić krzyż królewsko-francuzkiego orderu legii honorowej.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Państwo La-Plata.

Z Montevideo d. 3. listopada. Wiadomość, iż Buenos Ayres odrzuciło pośrednictwo Anglii i Francji w swych sporach z państwem Montevideo, zupełnie się potwierdziła.

Portugalija.

Statkiem parowym *Montrose* otrzymano w Anglii wiadomości z Lizbony po dzień 26. grudnia. — Korespondent gazety *Times* donosi z Lizbony, że do nadmienionych już oszczędzeń przyłączyło się także znaczne oszczędzenie księcia Terceiry, który jako minister wojny roczne wydatki za dostarczenie mundurów dla wojska o 22400 funtów szter. rocznie zmniejszył, tak, iż zaprowadzone teraz przez rząd oszczędzenie w rozmaitych gałęziach administracji krajowej, rocznie już 65000 funtów szter. wynosi. Zbrojna siła Portugalii złożona będzie na przyszłość tylko z 21000 piechoty i 3000 konnicy, a 6000 ludzi będzie ciągle na urlopie, tak, iż istotny stan czynnej armii wynosić będzie tylko 18000 ludzi, którzy od rządu żołd i mundur pobierać będą. — Król i Królowa oświadczyli, aby na pokrycie niedoboru w dochodach, znaczną część własnych ich dochodów odciągnęto.

Hiszpanija.

Z Madrytu d. 30. grudnia. Rejent w d. 28. opuścił Walencyję, i jutro między 12. a 1. odbędzie wjazd do Madrytu. Gwardyja narodowa przeciągać będzie przed pałac Królowej, do którego Rejent najpierw się uda. Wolno każdemu kto chce, dom swój oświetlić. Powszechnego oświetlenia nie będzie.

Głoszą, iż za powrotem Rejenta zajdzie zmiana w ministeryjum w ten sposób, że pp. Rodil i Capar swoje posady zatrzymają i dobiórą sobie czterech kolegów z pomiędzy większości Kortezów. Myślą iż tak przeistoczonemu ministeryjum uda się pozyskać przyjęcie będzie

tu i innych ważnych projektów do prawa. Według listów z prowincyi panuje wszędzie pożądana spokojność.

Pabellon z dnia 28. b. m. zawiera co następuje: »Zapewniają nas, że dziś wieczorem nadeszły trzy postanowienia, zawierające rozwiązanie Kortezów, ustanowienie komitetu cenzury dla pism publicznych i rozpisanie nadzwyczajnej kontrybucyi. Dodaje że *Zu malacareguy* wzbraniał się podpisać te nie przez radę ministrów uchwalone postanowienia.«

Deputowani prowincyi *Barcelona* przestali do Rejenta następujące przełożenie: »Podpisani deputowani prowincyi *Barcelona* nie mogą dłużej na sobie przenieść, aby nie okazać Waszój Wysokości głębokiego żalu, z jakim patrzyli na postępowanie rządu w miastem *Barcelona*. Jakikolwiek bądź mogą być powody nieporządku, który się w tém nieszczęśliwem mieście wydarzył, jednakże jestto prawdą niezbitą, że rząd nie działał w obrębach ustaw, zapoznał życzenie izb, targnął się na konstytucyję państwa i nie słuchał głosu ludzkości. Podpisani deputowani okazaliby się niegodnymi reprezentowania prowincyi *Barcelona*, gdyby na widok tylu nieprawości, i zgorzzeń, nie mogąc głosu swego na zgromadzeniu reprezentancyi narodowej podnieść, i teraz swoim własnym i swoich pełnomocników imieniem nie zanieśli do Waszój Wysokości sprawiedliwych i smutnych skarg, które dotychczas milczeniem pokrywali. Wierni tłumacze sposobu myślenia i życzeń prowincyi, która ich zaszczyliła swym zaufaniem, udają się do Waszój Wysokości, aby nieszczęściom, które to przemysłowe, patrijotyczne i z wielu względów godne lepszego losu miasto dotknęły, spieszny i dobry koniec położono. Ustawy, sprawiedliwość, polityka i ludzkość wymagają sprężystych i godnych wolnego narodu rozporządzeń. Teraźniejsi ministrowie nie mogą dłużej zarządzać narodem. Z nimi razem znikną niekonstytucyjne rozporządzenia, a jeżeli izbom przynależy prawo oskarżenia i sądzenia ich, tedy równie Wasza Wysokość masz prawo niezwłocznie uchylić ich od swego zaufania. Taki jest sposób myślenia i życzenie niżej podpisanych deputowanych; spodziewamy się, że Wasza Wysokość weźmiesz to pod rozwagę. Madryt dnia 25. grudnia 1842. *Pedro Mata, Joaquin Alcoriza, Juan Villareger, Antonio Vidal, Pablo Pelachs.*«

Messenger ogłosił telegraficzne depesze, które zawierają następujące, poczęści już wiadome, doniesienie:

»*Barcelona* dnia 25. grudnia. Pułkownik i oficerowie pułku artyleryi, który podczas rozruchów w *Barcelona* stali załogą w *Atarazanas*, zamyślili francuzkiemu konsulowi i komendantowi *Gatier* okazać dowód swej wdzięczności za to, że im podali sposobność nie przystać na kapitulacyję, i udzielili schronienia na pokładzie królewskiego okrętu, zkażąc oficerowie później do głównej kwatery udać się mogli. Z tego powodu tak jednego jak i drugiego zaprosili dnia 26. na ucztę.

Moniteur z dnia 5. z. m. zawiera następującą telegraficzną depezę z *Perpignan* pod dniem 2. b. m.: »Generał *Seoane* unieważnił zrobioną przez municypalność repartycyję wojenną, gdyż takowa przypadała tylko na umiarkowanych, którzy do rozruchu nienależeli. Stan handlowy ma zapłacić jedną, a mieszkający, którzy opłacają podatki, mają złożyć drugą połowę. Kontrybucya ta ma być do 5go zapłaconą.«

Gaceta de Madrid z dnia 28go grudnia potwierdza urzędownie, że brygantyna rzeczywospolitej hajtyjskiej zabrała dwa hiszpańskie z *Santander* płynące okręta, co się zdaje być rozpoczęciem kroków nieprzyjacielskich. Hiszpańskie statki wojenne w zatoce w *Porto Rico* otrzymały rozkaz jak najdobitniej żądać za to zadosyćuczynienia. Inne statki wojenne mają w tym samym zamiarze jak najspieszniej z portów półwyspy odplynąć do *Indyjów zachodnich*.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z *Londynu* dnia 4. stycznia. Księżę *Wellington* porozsęłał wczoraj zaproszenia na ucztę, którą na dniu 1. lutego, jako przewodzca izby wyższej wyprawi, przy czém ma przełożyć mowę z tronu. Tegoż samego dnia, w tymże celu *Sir Rob. Peel* znaczną liczbę członków izby niższej zgromadzi u siebie. Deputacyja parafii *Tower* pod przewodztwem członka parlamentu, *Mastermana* wręczyła ministrowi skarbu memorandum przeciw sposobowi pobierania podatku dochodowego w obwodzie *towerskim*, oszacowaniom dochodu i przeciw zdradzaniu tajemnic urzędowych. Minister przyrzekł iż nakaże ścisłe śledztwo.

— dnia 6. stycznia. Podpułkownik *Malcolm*, który przybył do *Londynu* z traktatem zawartym z *Chinami*, pozawczoraj z podpisany przez Królowę traktatem odpłynął na powrót do *Nankingu*.

Na zgromadzeniu rady tajnej, które się odbyło we środę, postanowiono — sądy wice-ad-

miralskie i inne z Kantonu przenieść do Hongkong.

Zawarta w *Globe* wiadomość, iż w ostatnim kwartale roku finansowego, który się z dniem wczorajszym ukończył — pokazało się daleko większe *deficit*, niż w tym samym kwartale z roku przeszłego — dzisiaj zupełnie się potwierdza. To *deficit* wynosi podług wczorajszych, ostatecznych rachunków 940,962 funt. szt. — a z całego wczoraj zakończonego roku jest o 922,630 funt. szt. więcej niedoboru, niż w przeszłym było roku.

Times ma doniesienia z Paryża, że według powszechniej pogłoski między angielskim a francuzkim gabinetem co do sprawy hiszpańskiej najlepsze porozumienie panuje. Utrzymują nawet, iż poseł angielski w Madrycie otrzymał polecenie, popierać u Rejenta domaganie się sprawiedliwości ze strony Francyi, za rzucone w czasie niepokojów w Barcelonie podejrzenia na francuzkiego konzula. Sądzą, iż zaraz po usunięciu tych nieporozumień, rząd francuzki wysle posła na dwór hiszpański. Wybór jego padnie najprędzej na pana de Pontois albo na pana de Bourqueney.

Dziennik *Globe* zawiera rzut oka na rok przeszły, w którym najpierw rozwodzi się nad załatwieniem sprawy pogranicznej z Ameryką północną, nad ukończeniem wojny z Afganistanem i Chinami i nad liberalną polityką gubernatora Sir Charles Bagot w Kanadzie, potem zaś przystępuje do wewnętrznego składu Wielkiej Brytanii i ministrów, a szczególnie Sir Robertowi Peel przedstawi potrzebę zastąpienia terażniejszej ustawy zbożowej stałym cłem i zniesienia wszelkich podatków, które na wprowadzeniu najpotrzebniejszych żywności ciężą. — *Morning-Chronicle* zaś przestrzega z swojej strony, aby się lud nie oddawał złudzeniu, że monopol zboża i żywności bez zaciętej walki uchylonym być może. Peel jest przewodcą partyi, a przeto zmuszony jest postępować swoje do zdania tej partyi stosować. Jeżeli torysowie mający największy wpływ rozstrzygną, że na następnych posiedzeniach żadna zmiana w ustawach zbożowych nie zajdzie, tedy dla Peela nie będzie żadnego wyboru. Prawda, że przed kilkoma tygodniami mniemano powszechnie, iż pomieniony minister uzyskał od najznakomitszych torysowskich właścicieli dóbr pozwolenie do ułożenia stałego cła zbożowego. Lecz mniemanie to spełzło na niczem; teraz słyszymy, że monopolisci znowu głośno objawiają swą radość, a przeto potrzeba będzie wielkich usiłowań, aby już na najpierwszych posiedze-

niach, od których wszystko zawisło, nad rze-
czonym monopolem odnieść zwycięstwo. „

Francya.

Z Paryża dnia 9. stycznia. *Depesza telegraficzna*. Król zagał izby mową z tronu, która była krótka i nie ważnego w sobie nie zawięka. Paryż spokojny. — dnia 5. stycznia. Pan Teste, o którym mówiono, iż prosił o uwolnienie od urzędu, oświadczył wczoraj w sali konferencyonalnej izby deputowanych, iż pogłoska o jego wystąpieniu z gabinetu jest zupełnie mylną, i on gotów wystąpić bez obawy do walki, która o politykę gabinetu toczyć się będzie. Los przyjaciela swego, marszałka Soult podzielać on zawsze będzie, i tylko z nim razem z ministeryjum wystąpi.

Król przyjmował wczoraj panów Molé, Thiers, Pasquier, Decazes i Dupin starszego.

Wyszedł już rozkaz uwolnienia ze służby żołnierzy z klasy roku 1837. Utrzymują także, iż wszystkie pułki piechoty będą zmniejszone na 1800 głów. Ubytek wojska wyniósłby wtedy 50,000 głów.

Oczekują tu amerykańskiego ajenta, który ma układać się z rządem francuzkim o rozciągnięcie linii statków parowych między Francją a Stanami Zjednoczonymi.

Moniteur donosi z Tulonu, iż tam przybył angielski kapitan fregaty Grey, aby wice-admirałowi baronowi Hugon za pomoc, której osiadły na wielozimie angielski liniowy okręt *Formidable* doznał od stojących pod Barceloną okrętów francuzkich, oświadczyć wdzięczność ze strony wice-admirała Sir Ed. Owen.

Journal des Debats jest mowami mianem na nowy rok w Tuileryjach zupełnie zadowolniony. Znajduje, że Pasquier, Sauzet i d'Affre mówili wymownie, gdy sławili mądra, spokojną i liberalną politykę lipcowego rządu, pod którym Francya od lat dwunastu używa wszelkich korzyści, w tyłu poprzednich wstrząśnieniach napróżno szukanych, to jest godności wśród pokoju i bezpieczeństwa wśród postępu. Mowa hr. Appony była w tymże duchu i niemniej dobitna. Król z wzruszeniem odpowiedział. W słowach jego był razem wyraz ojcowskich uczuć i zaufania mocnego w instytucjach narodowych. To jest prawdziwa mowa ojca rodziny i naczelnika państwa. Aby uznać, jak była rzetelną i przyzwoitą, dość jest spojrzeć w oko siebie. »Rewolucya powstała, uorganizowała i utrzymała się. Po 12 latach nigdzie w koło siebie

nie widzi oporu ani chęci nieprzyjaznych swoim zasadom i ich skutkom. »Porządek i pokój« wypisała na swoich chorągwiach, i dotrzymała słowa. Z nieszczęść srogich, które ją dotknęły, wychodziła zawsze z nową siłą i z nowym blaskiem. Taki tekst jest niewyczerpany, i wiecznie będzie chlubnym dla Francji i dla dynastji lipcowej.«

Dnia 19. t. m. upływie pół stulecia od skazania, a dnia 21go od ścięcia Króla Ludwika XVI. Na dniu ostatnim mają się we wszystkich departamentach odprawiać uroczyste msze żałobne.

Od wczoraj dopiero zaczęli deputowani w znacznej liczbie przybywać do Paryża, i dopiero teraz zgromadzają się na poufne umowy u najznakomitszych naczelników rozmaitych stronnictw i frakcyj. Zwolennicy lewej strony w ostatnich dniach kilka razy zgromadzili się byli u swego szefa pana Odilon-Barrota; u niego mają się odbywać i większe zgromadzenia całego stronnictwa, gdyż coraz więcej deputowanych tego stronnictwa przybywa do Paryża. Członkowie lewego centrum zchodzą się w domu pana Mathieu de la Redorte, para Francji, który dawniej, gdy był jeszcze w izbie deputowanych, sam należał do téj frakcji. Na tych poufnych posiedzeniach prezyduje p. Thiers, istotny naczelnik tego stronnictwa. Ich umowy tyczą się jak na teraz, głównie stanowiska, jakie przy debatach nad adresem zająć mają. Jeżeli wszelkie oznaki nie są mylne, ministeryjum, pomimo wszelkich trudności i pomimo szumnych deklamacyj dzienników opozycyjnych, pozyska większość izby przy dyskusyjach nad adresem.

Stronnicy dwóch ostatecznych frakcyj izby, to jest najdalszój prawej i najdalszój lewej strony, sami między sobą są w niezgodzie, co ich czynności jeszcze bardziej paraliżuje. Najdzielniejszy mówca prawej strony, a nawet całej izby, p. Beryer, całkiem osobne i oddzielne, jak jego koledzy z prawej strony, zajmuje stanowisko. Od kilku tygodni krążyła tu wieść, że p. Beryer, który w krótkim przeciągu czasu kilka bolesnych ciosów przez śmierć poniósł, zamyśla teraz do stanu duchownego wstąpić. Jakkolwiek wieść ta niepodobną do prawdy zdawała się każdemu, znającemu dotychczasowe stosunki i sposób życia pana Beryera, ustaliła się przecieź obecnie. Powiadano, że p. Beryer chce wstąpić do zakonu OO. Dominikanów. Samo się przez się rozumie, że stronnictwo legitymistyczne wszystkie poruszało sprężyny, aby odwieść swego sławego mówcę od takowego kroku, któryby go

na zawsze od politycznego działania odłączył. Zwolennicy teraźniejszego stanu rzeczy upatrywali natomiast w oddaleniu się pana Beryera z izby deputowanych prawdziwe zwycięstwo. Prawa więc strona przyłączyła się częścią do księcia de Valmy i pawa Bechard, częścią do hrabiego de Larochejacquelin. Wszyscy ci trzej mężowie są utalentowani, są mniej więcej dobrymi mowcami, a przeciw ich charakterowi i przeciwnicy polityczni nie nie znajdują do zarzucenia. Lecz brak im głównej rzeczy — wpływu na izbę.

Położenie deputowanych lewej strony jeszcze daleko gorsze — nie mają żadnego szefa. P. Arago jest znakomitym astronomem, lecz czy i dzielnym politykiem, to pytanie? Dotychczas na tém polu nie zbierał jeszcze wawrzynów; o panu Dupont (de l'Eure) już ani słychać — rzadko kiedy pojawia się w izbach, a gdy się zjawi, milczy tylko, a takie postępowanie nie pomaga sprawie lewej strony. Milczący teraz Lafitte broni dynastji, to dosyć powiedzieć. Młody porywczy Ledru-Rollin, republikanin najnowszych czasów, czyż wynagrodzi pana Garnier Pagès, który istotny miał talent, a w ostatnich latach życia swego i w praktyczne wchodził życie. — Myślę, iż p. Joly z Tuluzy nie zechce narzucić się na naczelnika lewej strony.

Wszystko więc od tego zależy, czy konserwatyści będą z sobą w zgodzie, i czy w gestym, zgodnym szyku staną pod wspólną chorągwią, zapomniawszy mało znaczące nieporozumienia i różnicę mniej ważnych zdań, i mając tylko cel główny na oku. Ministeryjum z pewnością spodziewa się zwycięstwa.

Mowa z tronu zagajająca posiedzenia będzie, jak głoszą, bardzo lakoniczna; najwięcej kwestyj politycznych ledwie że wspomniane będą. Tylko prawo przetrzasania okrętów, to jest pozostanie przy traktatach z r. 1831 i 1833, ma stać się kwestyją gabinetową, i z tego stanowiska w mowie z tronu ten punkt dotknięty będzie.

Na koszta zajęcia wysp Marquesas będzie minister marynarki żądał od izb kredytu na 300,000 franków.

Journal des Debats mówi, iż wiadomość o odwołaniu generała Bugaud z Algieru jest mylna.

Moniteur Algerien z dnia 22. grudnia zawiera następujące wiadomości o ostatniej wyprawie: »Bardzo ważne skutki osiągnęły przedsięwziętą dnia 22. listopada przez jenerałnego gubernatora wyprawę. Armija za przybyciem do Kreszab podzieliła się na poddziały dla prze-

ciągania przez pasmo gór Quenzerys aż do Oued Ribou, równie jak i przez strone góry Oued Ouragh, które osiadłym między temi górami a Miną plemieniom za schronienie służyły. Jeneralny gubernator dawszy potrzebne rozkazy jenerałom Lamoriciére i Gentil, wykonał taki obrót, iż wyparł tych Górali i nieprzyjacielskie plemiona z prawego brzegu Miny na prawą kolumnę jenerała Lamoriciére. Jak przewidział, tak się stało, liczne plemię Flitów, które się już cofnąć nie mogło, zmuszone koniecznością, wpadło w jego ręce i kapitulowały, pozostawiło swych naczelników w głównej kwaterze jenerała. Beni-Ouragh i Sebih poddały się nie bez stoczonyj walki. Uderzyły one d. 8. grudnia na kolumnę Changarniera, który na górach Oued Ribou koczował, i po walnej rozprawie, w której miały około 20 zabitych i znaczną liczbę rannych, zostały przez nasze wojsko odparte. Plemię Beni Ouragh i mieszkańcy małych miast, Matmata, Mekenes i Bessenes natarli także na kolumnę pod rozkazami pułkownika Korte. Jego straż odwodowa stoczyła zaciętą walkę, w której mąż z mężem szedł w zapasy; walka ta zakończyła się zręcznym obrotem, którym nieprzyjaciela z płacu wyparowano. Znaczna liczba nieprzyjaciela została częścią zabita, częścią raniona. Abd-el-Kader i kilku jego kalifów byli obecni tej walce, która, gdyby nie ich obecność, nie byłaby miała miejsca; gdyż na kilka godzin przed tém, cała ludność poddać się chciała. Wtedy jeneralny gubernator przekonał się, że siedlisko oporu było w górach, i że takowe zniszczyć wypadało. Z tego powodu przyzwawszy do siebie konwój pozostawiony nad Szelifem, wydał d. 17. grudnia następujące rozporządzenia: Jenerał Changarnier otrzymał rozkaz, ruszyć w pochód wgóry przeciw plemieniowi Beni Ouragh i uderzyć na nie z północnej strony, podczas gdy on sam z południa i zachodu na nie nacięrał. Manewr ten powiódł się zupełnie, gdyż plemiona te, przyciśnione do stromej góry Cheuba, nie mogły uciekać, i zostały wstrzymane przez Goum Sidi-el-Aribi, który się z jeneralnym gubernatorem połączył. Wtedy Sidi Mohammed ben Adszy, naczelnik plemienia Beni Ouragh, tudzież kabyłów Górali, przybył do głównej kwatery i błagał jeneralnego gubernatora o litość, przystając na wszelkie warunki, jakie mu tylko podawano.

Prusy.

Gazeta ministerstwa sprawiedliwości zawiera co następuje: Naj. Pan raczył co do obecności kapłana przy wyprowadzeniu zbrodnia-

rza na śmierć skazanego, na miejsce kary. wydać najwyższy rozkaz tej treści:

Rozkazami gabinetowemi z d. 27. lutego 1829 i 30. stycznia 1839 spoczywający w Bogu mój ojciec i Król postanowił, że towarzyszenie kapłana zbrodniarzowi na plac śmierci, i przepisane §. 545 kryminalnego prawa różnice między wyznawcami różnej religii, mają ustać. Widzę się spowodowanym te przepisy zmienić w tym razie, gdy kapłan zgodnie z życzeniem skazanego sam towarzyszyć mu chce, zachowując jednak samemu sobie wydać w tej mierze w zdarzonym przypadku pozwolenie. Według tego zawiadomisz wpan sądy, i przy każdym podaniu wyroku śmierci do potwierdzenia mojego, wyrazisz, czy wnoszono, aby skazanemu kapłan towarzyszył. — W Charlottenburgu 19. grudnia 1842.

Rossyja.

Były rektor uniwersytetu dorpackiego, profesor dr. Ulmann, cesarskim ukazem złożony został z urzędu za to, że z powodu nagannych okoliczności przyjął od uczniów darowany sobie srebrny puchar, także i terażniejszy rektor rzeszonego uniwersytetu, profesor dr. Volmann, zmuszony został złożyć urząd rektorstwa.

Włoszczyzna.

Zapowiedziany na dzień 1. stycznia wybór nowego hospodara Wołoszczyzny, jakieśmy już w poprzedniczj Gazecie naszej donieśli, odbył się tegoż samego dnia w Bukarescie. — Wielki logotet, Jérzy Bibesko, został obrany hospodarem 131 głosami przeciw 48.

Obiéranie to trwało do 2giej godziny w nocy, poczem członkowie nadzwyczajnego jeneralnego zgromadzenia podpisali Arxi - Maxhar (przedłożenie) co się dotyczy inwestytury ze strony Wysokiej Porty z oznajmieniem opiekun-czemu państwu o dokonanyj wyborze hospodara.

Aż do nadejścia z Konstantynopola potwierdzenia nowego hospodara, stosownie do regulaminu trwać będzie rząd tymczasowy.

N O W I N Y.

Wyższe towarzystwo naszej stolicy zaczęło tegoroczny karnawał wieczorem z tańcami u Jego Excelencyi JW. Prezydenta barona Kriega, a to w niedzielę dnia 8. b. m. Zaś we wtorek dnia 17. b. m. był piérwszy wielki bal u Jego Królewiczowskiéj Mości Najdostojniejszego Arcyksięcia jeneralnego Gubernatora. *Soirées* u barona Kriega mają przez

ciąg karnawału bywać co drugą niedzielę, a bale u Jego Królewiczowskiej Mości Najdostojniejszego Arcyksięcia będą jeszcze dnia 31go b. m. i dnia 7go, 14go, 21go i 28go lutego. — Prócz redut środowych, odbyła się z publicznych zabaw z tańcami, dotąd tylko jedna, to jest dnia 16go b. m. bal dany przez Towarzystwo muzyczne.

W dopełnieniu krótkiego opisu nowego teatru w Krakowie (w »Nowinach« Gazety Lwowskiej uro. 3. z r. b. umieszczonego) dodajemy tu jeszcze: że piękność i dogodne urządzenie zawdzięcza ten gmach pięknym talentom i gruntownej nauce dwóch młodych architektów Krakowian: pana Kremiera dyrektora budownictwa, i pana Majewskiego budowniczego. Tak z parteru jakoteż łóż pierwszego i drugiego piętra, z amfiteatru i galeryi, urządzone są podwójne wyjścia na przypadek natłoku widzów. Zegar nad sceną, mający tę tylko uderzać godzinę, o której się widowisko zaczyna, kończy już p. Mikulski zegarmistrz i mechanik, także Krakowianin, i za kilka dni wstawić go ma.

Przegląd czynności narodowego banku austrijackiego, w roku 1842 odbytych.

Dnia 9. stycznia r. 1843 odbyło się w Wiedniu roczne posiedzenie wydziału uprzywilejowanego austriackiego banku narodowego, na którymto posiedzeniu gubernator tegoż banku baron K. Lederer przedłożył wypadki pojedynczych czynności tegoż instytutu w ciągu roku 1842. Oto są główne punkta tego sprawozdania:

Do zwyczajnych od dawna zapowiedzianych czynności bankowych przybyła w tym roku jeszcze nowa czynność, to jest *girowanie*. Zdawało się, że interesa tej natury, z początku bardzo powoli iść będą; jednakże wypadek okazał, iż z tej nowej instytucyi bankowej nad wszelkie spodziewanie korzystano, albowiem od czasu wyprowadzenia jej, aż do końca roku 1842, czyli przez ośm miesięcy, była na ten cel w obrocie summa 68,235,582 zr. 44 kr.

Wysoka administracja finansów, aby nastąpić korzystne ulokowanie dla mniejszych kapitałów, których właściciele zmuszeni są dla chwilowego rozporządzenia mieć je przez czas niejaki na pogotowiu bez żadnego dla siebie użytku, — widziała się być spowodowaną upo-

ważnić c. k. kasę centralną do wydania assygnacyj na termin 3-miesięczne za summę ogółową 5 milionów zr. m. k. z prowizyją 3%. Dla ułatwienia tego finansowego rozporządzenia, bank wezwany przez wysoką administracyję finansów, wziął na siebie wydawanie tych assygnacyj, eskontowanie ich w każdym czasie i wyplacanie.

Nareszcie dla ułatwienia obiegu pieniędzy, zniżono znacznie taryfę prowizyi od przekazów na bankowe kassy filijalne.

Interesa eskontowe znacznie się w roku 1842 zmniejszyły, albowiem nie doszły jak 38,190 sztuk efektów (wexłów) w wartości 222,050,068 zr. 51 kr.

Interesa pożyczki wyniosły w roku 1842 do 79,627,794 zr. 9 kr. w Zastawach, na które zaliczono (antycypowano) 46,925,700 zr.

Czyste interesa depozytowe doszły w r. 1842 summy 81,250,682 zr. 12 kr.

Waluty wiedeńskiej (*Eintlösungs- i Anticipations-Scheine*) umorzono w r. 1842 za 926,625 zr. w. w., a z dniem 1. stycznia r. 1843 pozostało jej jeszcze w obiegu 9,932,713 zr. w. w.

Całkowity stan wszystkich kass z dniem 31. grudnia r. 1842 był 99,707,710 zr. 46³/₄ kr. — Ogółem była w roku 1842 w obrocie summa 2,303,864,370 zr. 8 kr.

Dochody instytutu w roku 1842 uczyniły ogółem 4,277,316 zr. 42³/₄ kr.
Wydatki zaś 696,661 zr. 33¹/₄ kr.

Pozostaje tedy czyst. doch. 3,580,655 zr. 9³/₄ kr.

Ten czysty dochód rozdzielony na 50,621 akcyj, daje na każdą akcyję rocznego zysku 70 zr. 44⁷/₁₀₀ kr. Ponieważ na pierwsze półrocze 1842 już z tego 34 zr. zapłacono, pozostaje tedy jeszcze 36 zr. 44⁷/₁₀₀ kr., z których dyrekcya banku, począwszy od dnia 10. stycznia r. 1843, wypłaca za drugie półrocze roku 1842 na każdą akcyję po 36 zr. jako dywidendę, a reszta to jest 44⁷/₁₀₀ kr. od każdej akcyi, czyli w ogóle 37,185 zr. 9³/₄ kr. złożona została do funduszu rezerwowego instytutu bankowego na rok 1843, któryto fundusz wynosi według terażniejszej wartości obiegowej summę 6,717,401 zr. 42 kr. m. k.

TEATR POLSKI.

Jutro (po pierwszy raz): *Gonitwy w Tenczynie*, czyli: *Trzy znaki*, komedya w 5 aktach.

(100)

DONIESIENIA LITERACKIE, MUZYKALNE I ARTYSTYCZNE.

W księgarniach

JANA MILIKOWSKIEGO,

w e

LWOWIE, STANISŁAWOWIE I TARNOWIE

dostać można:

(Cena w monecie konwencyjnej.)

Bei Braumüller und Seidel in Wien, am Graben, Sparcasse-Gebäude, ist neu erschienen, und zu haben:

Systematische Darstellung

des

Wechselrechts,

mit vorzüglicher Hinsicht

auf die Wechselordnungen des Oesterreichischen Kaiserstaates.

Ein Versuch

von

Dr. Joseph Tausch,

k. k. Mercantil-, Wechselgerichts- und Seeconsulats-Präsident im Ruhestand.

grß. Wien 1843, im Umschlag broschirt 2 fl. C. M.

In demselben Verlag erschien früher:

Rechtsfälle

aus dem

Civil- u. Criminal-Rechte

von

Dr. Joseph Tausch,

k. k. Innerösterreichisch-küstenländischen Appellationsrath.

Wien 1837, grß. im Umschlag geh. 5 fl. C. M.

Oesterr. Wechselordnung

mit den bisher hierüber erlassenen, so wie die auf selbe anwendbaren Gesetze und Verordnungen, dann als Anhang die Westgalizische Wechselordnung, nebst dem von den Wechselbriefen handelnden VIII. Titel des Handels-Gesetzbuches für das Königreich Italien.

Herausgegeben und mit einem alphabetischen Register versehen

von

Christian Joh. Paurseindt,

wirklichem k. k. Rathe und Referenten bei dem Ni. Oest. Mercantil- und Wechselgerichte.

Wien 1839, grß. in Umschlag geh. 1 fl. 36 kr. C. M.

Theoretisch-practischer

Commentar

über auf dem letzten Ungarischen Reichstage zu Stande gekommenen Credits-Gesetze; nämlich: des Wechsel-, Handels-, Fabriks-, Gesellschafts-, Fracht-, Intabulations- und Crida-Gesetzes.

Verfaßt von

Dr. Ignaz Wildner Graf v. Matthstein,

Indigena des Königreichs Ungarn, Mitglied der Juristen-Facultät, Hof- und Gerichts-Advocaten in Wien und gew. suppl. Professor des Handels- und Wechselrechtes, so wie des gerichtlichen Verfahrens an der k. k. Wiener Universität.

I. Bd. 1—3. II. 1. 2. Heft.

Wien 1841, grß. Preis mit Pränumeration auf das letzte Heft 8 fl. 12 kr. C. M.

Handbuch
des

Oester. Wechselrechtes,

mit Berücksichtigung des Codice de Commercio, der
Bötzner Marktstatuten und der in Salzburg gel-
tenden Wechselgesetze.

Zum Gebrauche für Richter, Advocaten, Studieren-
de und Geschäftsleute.

von

Dr. Franz Ed. Kaleffa,

gew. k. k. b. o. Professor der Rechte, nunmehrigen
Actuar der k. k. Hof- und Ni. Oest. Kammer-
Procuratur

Wien 1841. gr. 8. in Umschlag geb. 1 fl. 12 kr. C. M.

Das

Oester. Wechselrecht,

mit Rücksicht auf den für des Lombardisch-Venetia-
nische Königreich, und das südliche Tirol bestätigten
Codice di commercio di terra et di mare pel re-
gno d'Italia, nebst einem Anhange von den Oester-
reichischen Wechselgerichten und dem Verfahren bei
denselben, systematisch dargestellt

von

Ferdinand Neupauer,

Doktor der Rechte und öffentlichen ordentlichen Pro-
fessor des Lehen-, Handlungs- und Wechselrechtes,
wie auch des gerichtlichen Verfahrens am k. k. Lyceum
zu Innsbruck.

Neue unveränderte Auflage.

Wien 1841. 8. in Umschlag geb. 1. fl. 36 kr. C. M.

Kritisches Handbuch

des in den Oesterreichisch-Deutschen Staaten
geltenden

Wechselrechtes,

von

Dr. Vincenz August Wagner,

k. k. o. b. Professor des Lehen-, Handels- und
Wechselrechtes, des gerichtlichen Verfahrens
und des Geschäftstiles an der Universität
zu Wien.

Neue Ausgabe. 3 Bände.

Wien 1841. gr. 8. geheftet 6 fl. C. M.

Im Baumgärtners Buchhandlung zu Leipzig ist jetzt
erschienen und an alle Buchhandlungen verschickt
worden:

Neueste und geschmackvollste

Masken - Anzüge

in

acht colorirten Blättern

IV. Sammlung, enthaltend 16 Anzüge, fein colo-
rirt in Quer 4. in Umschlag Preis 20 Ngr. (16g Gr.)

Bei **Johann Milkowski** in Lemberg,
Stanislawów und Tarnów ist zu haben:

Die Bauvorschriften, systematisch zusammengestellt

von

Ignatz Möser,

k. k. Kreisingenieur.

Vorausbezahlung für 3 Theile. 6 fl. C. M.

W księgarni J. H. Zupańskiego

w Poznaniu

wyszło dzieło pod napisem:

Wykład na lament Jeremiasza Proroka,

przez

Księdza W. Kuczborskiego.

kanonika krakowskiego.

25 arkuszy in 8wo.

Cena złotych polskich 10.

Dzieło to, napisane w wieku XVI. polszczyzną
Zygmuntowską, wydobyte z ukrycia, w jakim
przez półtrzecia wieku zostawało, zasługuje, by
się znajdowało w ręku każdego nie tylko ducho-
wnego, ale i lubownika pomników języka ojczy-
stego. Dla pierwszego ma jeszcze powab grun-
townej znajomości pisma świętego.

To było mi powodem do ogłoszenia go dru-
kiem w nadziei, że światie duchowieństwo i pu-
bliczność życzliwie chęci moje wdzięcznie przy-
jmie. Wszystkie księgarnie przyjmują na dzieło
to podpisy. We Lwowie księgarnia

J. Milkowskiego.